

21.5.2025

Hankepäälikkö Arto Leinonen

Eduskunnan talousvaliokunta

Asia

Valtiovarainministeriön asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain ja huoneistotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttamisesta sekä positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain 22 §:n 2 momentin 12 kohdan kumoamisesta HE 43/2025 vp.

Lausunto

Valtiovarainministeriö on ollut edustettuna oikeusministeriön asettamassa hallituksen esitystä valmistelleessa työryhmässä. Esitys on valmisteltu isoilta osin oikeusministeriön ja valtiovarainministeriön yhteistyönä. Valtiovarainministeriön näkemykset ovat tulleet huomioiduiksi esityksen sisällössä työryhmävalmistelun kautta.

Valtiovarainministeriö katsoo esityksen edelleen parantavan mahdollisuuksia torjua luonnollisten henkilöiden ylivelkaantumista tarjoamalla entistä kattavamman tietopohjan luotonantajille luotonhakijoiden luottokelpoisuuden arviointia varten sekä rekisteriä hyödyntäville viranomaisille rahoitusvakauden ja luotto-markkinoiden seurantaan ja valvontaan. Asunto-osakeyhtiöiden lainojen osakaskohtaisia velkaosuuksia koskevien tietojen lisäämisellä positiiviseen luottotietorekisteriin varmistettaisiin, että rekisteri on tietosisällöltään riittävän kattava ja siten asianmukainen luonnollisen henkilön luottokelpoisuuden arvioinnissa käytettäväksi. Valtiovarainministeriö yhtyy laajennoksen tarpeellisuudesta hallituksen esityksen perusteluissa lausuttuun ja kannattaa hallituksen esityksen HE 43/2025 vp. hyväksymistä.

Valtiovarainministeriö kiinnittää kuitenkin huomiota asunto-osakkeiden omistajanvaihdoksiin liittyviin kirjaamisen viiveisiin huoneistotietojärjestelmässä silloin, kun asunto-osakkeiden kauppa on tehty muutoin kuin sähköisesti. Valtiovarainministeriön käsityksen mukaan omistajanvaihdosta koskevan kirjaamisasian vireilletulon ja asian varsinaisen käsittelyn välinen aika voi olla useamman kuukauden mittainen, jolloin taloyhtiölainoja koskevat vastuut eivät tämän viiveen johdosta päivittyisi myöskään positiiviseen luottotietorekisteriin heti kaupanteon jälkeen vaan ehkä vasta merkittävästikin tätä myöhemmin. Koska asialla on olennainen merkitys positiivisen luottotietorekisterin tietojen

oikeellisuuden kannalta, olisi mahdollisuuksia luottotietoraportilla luovutettavan tietosisällön laajentamiseen omistajanvaihdoksen kirjaamista koskevan asian vireilletulon ja asian varsinaisen käsittelyn väliseltä ajalta vielä syytä selvittää tarkemmin. Asunto-osakkeiden omistajanvaihdostilanteisiin liittyy tyypillisesti sekä ostajan että myyjän osalta tarvetta uusien lainahakemusten tekemiseen ja niiden käsittelyyn luottolaitoksissa, jolloin myös rekisterin tietojen oikeellisuuden merkitys korostuu entisestään tällaisissa tilanteissa. Tämän vuoksi valtiovarainministeriö katsoo, että omistajanvaihdosta koskevien tietojen päivittymiseen liittyvien viiveiden tulisi olla huomioituna myös rekisteriin kerättävässä ja sieltä luovutettavassa tietosisällössä siltä osin kuin se on teknisesti mahdollista, esimerkiksi omistajanvaihdosta koskevaan kirjaamisasiaan liittyviä vireilläolotietoja hyödyntämällä.

Muutoin valtiovarainministeriöllä ei ole huomautettavaa esityksen sisällöstä.